

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/146/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412203695
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:1412203695.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Prievozská 6/A, IČO: 35 697 270, proti odporkyni: W. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. I. XXX, o zaplatenie 2.605,80 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 5.10.2012 č.k. 6C/76/2012-68 - vo vyhovujúcej časti, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti splatnosti prisúdenej pohľadávky i s príslušenstvom m e n í tak, že odporkyňa je oprávnená prisúdenú pohľadávku uhradiť v mesačných splátkach po 40,- Eur, splatných vždy ku 20. dňu v mesiaci, počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V ostatnom napadnutú vyhovujúcu časť veci samej včítane závislého výroku o náhrade trov prvostupňového konania p o t v r d z u j e.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd čiastočne vyhovel žalobe navrhovateľa a odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1.278,04 Eur spolu s úrokom z omeškania 9% od 12.3.2010 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku (v časti zmluvnej pokuty v sume 1.327,76 Eur) súd návrh zamietol. Tretím odsekom výroku uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 156,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 43 ods. 1, 2, 3 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 517 ods. 1 a 2, § 544 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 4 písm. k), ods. 5, § 53a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka i § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Vecne súd argumentoval v podstate tým, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi účastníkmi boli uzavreté zmluvy o pripojení na základe ktorých navrhovateľ v prospech odporkyne plnil, keď jej poskytol 7 kusov SIM karty, 3 kusy mobilných telefónov a umožnil jej využívať telekomunikačné služby. V danom prípade išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd uzavrel, že je neprijateľné, aby spotrebiteľovi vznikla povinnosť platiť neprímerane vysokú zmluvnú pokutu bez ohľadu na to, či počas doby viazanosti 24 mesiacov porušil zmluvnú povinnosť za začiatku tejto doby, alebo až na jej konci. Súd neprijateľnosť zmluvnej pokuty vyhodnotil v kontexte s ustálenou súdnou praxou a judikatúrou poukazujúc na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/52/2011 a uzavrel, že dojednanie o zmluvnej pokute je v danom prípade absolútne neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53

ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pričom poukázal tiež na jej rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S odkazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. súd priznal z uznanej pohľadávky 1.278,04 Eur, ako ceny navrhovateľom poskytnutých, avšak odporkyňou nezaplatených služieb, tiež 9% úrok z omeškania ročne od 12.3.2010 do zaplatenia. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal úspech len čiastočný priznal náhradu trov konania v sume 156,- Eur pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za návrh s tým, že náhradu iných trov konania si navrhovateľ neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku, podľa obsahu v jeho vyhovujúcom rozsahu, podala odvolanie odporkyňa, v ktorom poukázala na to, že navrhovateľ si účtoval poplatky za telefóny, aj keď boli vypnuté hneď po mesiaci, je dlhodobo chorá, stále chodí po lekároch, kvôli chorobe je nezamestnaná, nemôže pracovať, lebo lekári jej to neodporúčajú, čaká na dôchodok. Je ochotná zaplatiť dlh, ale nie to, čo si navrhovateľ navýšil a účtoval za nič, keďže mala telefóny odpojené.

Na výzvu odvolacieho súdu uznesením zo dňa 30.4.2013 č.k. 24Co/146/2013-85, aby odporkyňa predmetné odvolanie doplnila o riadne odôvodnenie, v čom považuje rozhodnutie alebo postup súdu za nesprávny a čoho sa domáha, zareagovala odporkyňa podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 21.5.2013. Uviedla, že by sa chcela dohodnúť na splátkach, nakoľko je nezamestnaná a je vedená na úrade práce, nepoberá žiaden príjem, napriek tomu to chce splácať, je ochotná splácať minimálne po 10,- Eur.

Na ďalšiu výzvu odvolacieho súdu, aby predložila listinné dôkazy preukazujúce ňou tvrdené skutočnosti, ktoré majú odôvodniť umožnenie jej úhrady predmetného dlhu v splátkach zareagovala odporkyňa podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 31.10.2013, v ktorom uviedla, že je na invalidnom dôchodku, k čomu predložila rozhodnutie zo dňa 3.9.2013, z ktorého vyplýva, že od 11.4.2013 jej bol (pre pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50%) priznaný invalidný dôchodok vo výške 152,70 Eur, s tým, že doplnila, že na lieky dopláca 45,- Eur mesačne, jej manžel 13,- Eur mesačne. Okrem toho uhrádzajú hypotéku vo výške 320,- Eur mesačne, o čom pripojila výpis z účtu, elektrinu v sume 65,86 Eur mesačne, čo preukázala poštovým poukazom, plyn v sume 161,- Eur mesačne, čo tiež doložila poštovým poukazom. Okrem toho splácajú dlh Home Creditu v sume 74,33 Eur, čo listinným dôkazom nedoložila a každý z manželov po 10,- Eur mesačne splácajú ďalší úver, o čom pripojila doklad o vklade.

Navrhovateľ odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu odporkyne predložil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že odvolanie smeruje proti rozhodnutiu súdu, ktoré navrhovateľ nemá dôvod spochybňovať, vzhľadom na to ponecháva rozhodnutie o odvolaní na úvahe súdu. K žiadosti odporkyne, aby jej bolo umožnené dlh uhrádzať v splátkach poukázal na to, že odporkyňa nepopiera pohľadávku čo do základu, výšky a dôvodu, avšak poukazuje na svoju nepriaznivú finančnú situáciu a žiada o povolenie zaplatiť dlh v mesačných splátkach. Vzhľadom na to trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Ako prejav dobrej vôle súhlasí s úhradou dlhu v mesačných splátkach pod sankciou straty tejto výhody pri vynechaní čo len jednej splátky. Výšku mesačných splátok ponecháva na posúdení súdu po preskúmaní finančných pomerov odporkyne. Vzhľadom na výšku pohľadávky ale navrhuje minimálnu výšku mesačnej splátky 30,- Eur.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníčkou konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľka podľa obsahu použila zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, teda vo vyhovujúcej časti, včítane závislého výroku o náhrade trov konania (§ 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b) O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne v časti vo veci samej nie je dôvodné a boli splnené podmienky pre potvrdenie tejto časti rozsudku v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v časti splatnosti prisúdenej pohľadávky je možné odvolaniu odporkyne vyhovieť a umožniť jej úhradu dlhu v mesačných splátkach, v dôsledku čoho boli splnené podmienky zmenu tejto časti rozsudku v zmysle § 220 O.s.p.

Podľa § 120 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné alebo závažné pochybnosti. Podľa ods. 3 cit. ust. ak nejde o veci podľa ods. 2 súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Pred skončením dokazovania je predseda senátu povinný okrem vecí vymenovaných v ods. 2 cit. ust. poučiť účastníkov prítomných na pojednávaní, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť skôr, ako vo veci vyhlási rozhodnutie, pretože na dôkazy označené neskôr sa neprihliada (ods. 3 cit. ust.).

Citované ustanovenie zakotvuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov v kontradiktórnom občianskom súdnom konaní leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

S poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská je nutné uzavrieť, že odporkyňa v priebehu prvostupňového konania neunesla svoje dôkazné bremeno a ničím, žiadnymi dôkazmi nepreukázala svoje tvrdenie, že žalovaný dlh voči navrhovateľovi jej nevznikol, keďže mala mať od navrhovateľa získané mobilné telefóny odpojené. Navyiac z obsahu spisu je zrejmé, že v priebehu prvostupňového konania odporkyňa túto skutočnosť ani netvrdila a to napriek tomu, že prvostupňový súd s ňou ako s účastníčkou riadne konal, predvolal ju na nariadené súdne pojednávanie, na ktoré sa bez včasného ospravedlnenia ani nedostavila a rešpektoval všetky jej procesné práva. V dôsledku toho v zmysle § 205a ods. 1 O.s.p. táto skutočnosť, ktorá nebola uplatnená pred súdom prvého stupňa, už nemohla byť ani odvolacím dôvodom, keďže odporkyňa zároveň nepreukázala existenciu osobitných podmienok v zmysle písm. a) až d) citovaného ustanovenia pre uplatnenie tejto skutočnosti až v odvolacom konaní.

Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné uzavrieť, že odporkyňa neunesla svoje dôkazné bremeno preukázať svoje tvrdenie, že žalovaný dlh voči navrhovateľovi jej nevznikol z dôvodu, že dané mobilné telefóny ako to tvrdí, mala odpojené. Vzhľadom na to boli splnené podmienky, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa veci samej, teda v časti, ktorou odporkyňa bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1.278,04 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 12.3.2010 do zaplatenia, ako i v závislom výroku o náhrade trov konania, odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutom, ako vecne správny s použitím ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Z obsahu odvolania odporkyne tiež vyplýva, že jej odvolanie smeruje i voči tej časti rozsudku, ktorou súd určil, že priznanú sumu je povinná zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V tejto súvislosti odvolací súd preskúmal odporkyňou preukázané osobné, rodinné a majetkové pomery a dospel k názoru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre umožnenie odporkyňi prisúdenú sumu uhradiť v splátkach.

V zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vyššie citované zákonné ustanovenie zakotvuje trojdňovú paričnú lehotu, do ktorej je potrebné povinnosť uloženú v rozsudku splniť. Zároveň ale umožňuje, s prihliadnutím na okolnosti každého konkrétneho prípadu a pomery účastníkov, určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výška a podmienky zročnosti musí určiť vo výroku rozsudku. Hľadiská pre úvahu súdu, či má priznať odporcovi, ktorému platobnú povinnosť určil, výhodu splátok, budú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť odporcu i v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť navrhovateľa domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom stanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v danom prípade vzhľadom k osobným pomerom navrhovateľa príliš ťaživé.

Odporkyňa v odvolacom konaní preukázala, že od apríla 2013 je invalidná dôchodkyňa s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50%, v dôsledku čoho poberá invalidný dôchodok vo výške 152,70 Eur a následkom čoho bola i vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 1.10.2013. V súvislosti so zdravotným stavom má logicky i zvýšené náklady v súvislosti s dopĺcaním na lieky, podľa vlastného tvrdenia v sume cca 45,- Eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorého príjem nebol preukázaný a spoločne uhrádzajú štandardné náklady na bývanie a energie, ktorých výška bola v konaní doložená. Okrem toho sú zaviazaní nielen uhrádzaním hypotéky vo výške 320,- Eur mesačne, ale i ďalších dlhov z uzavretých úverových zmlúv. Vyživovacie povinnosti zrejme odporkyňa nemá žiadne.

Odvolačný súd bol toho názoru, že vyššie preukázané pomery odporkyne postačujú pre záver, že je dôvodným, aby jej bolo umožnené prisúdenú pohľadávku v sume 1.270,04 Eur spolu s príslušenstvom uhradiť v dlhšej ako trojdňovej paričnej lehote a to v splátkach. Keďže podľa zaužívanej súdnej praxe je potrebné splátky prisúdenej pohľadávky rozvrhnúť tak, aby bola uhradená najneskôr v horizonte troch rokov, odvolací súd nemohol vyhovieť požiadavke odporkyne na určenie splátok vo výške 10,- Eur mesačne, ktoré sa javia ako neúmerne nízke, predlžujúce splatnosť daného dlhu na neprimeranú dobu a navyšujúce pohľadávku o vysokú sumu úrokov z omeškania. Preto odporkyňu zaviazal zaplatiť prisúdenú sumu s príslušenstvom v minimálne prípustných mesačných splátkach po 40,- Eur (tak, aby dlh aspoň na istine a trovách bol uhradený do troch rokov). Súd zároveň vzhľadom na požiadavku navrhovateľa, s použitím § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p. určil, že omeškanie odporkyne s plnením čo i len jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého plnenia.

S poukazom na uvedené potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti splatnosti prisúdenej sumy s použitím § 220 O.s.p. zmenil uvedeným spôsobom.

V odvolacom konaní bol fakticky každý z účastníkov úspešný iba čiastočne a preto o náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté s použitím § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.